

KĀRTĪBA

(Turpinājums no 1. lpp.)
bērns, vecāks par 3 gadiem, izmaksā attiecīgi vieteja sociālās nodrošināšanas nodaļa (pēc pieraksta vietas).

4. Mātes, kuras nestrādā un kopā bērnu līdz 3 gadu vecumam, mātes pabalstu un pabalstus par bērniem saņem arī attiecīgi sociālā nodrošināšanas nodaļā.

4. Mātes, kuras nodarbinātas zemiņu saimniecībā vai nodarbojas ar individuālo darbu, pabalstus par bērniem saņem attiecīgi vieteja sociālās nodrošināšanas nodaļā (pēc pieraksta vietas).

5. Mātem vai personam, kas viņus aizvieto, kuras strādā tādos uzņēmumos vai organizācijās, kas neparskaita sociālo nodokli republikas sociālās apdrošināšanas budžetā, ir tiesības saņemt pabalstus par bērniem 60 vai 75 rubļu apmērā sociālās nodrošināšanas nodaļā pēc pieraksta vietas, uzrādot dokumentu, kas apliecina, ka minēto pabalstu pamatdarba vietā neizmaksā.

6. Darba vietā kadru daļā jāseko, lai, bērniem, sasniedzot 8 gadu vecumu, kā arī mātēm, kuru bērni sasniedz 1,5 un 3 gadu vecumu, attiecīgi pabalsti tiktu izmaksāti proporcionāli kalendāro dienu skaitam. Tas attiecas arī uz pabalstu bērnam pirmajā dzīves mēnesī.

Informāciju par bērniem, kuri saņieguši 15 gadu vecumu, precīze uz 1. septembri.

7. Ja bērnu pabalsta saņēmējs atbrīvots no darba pēc paša vēlēšanās vai sakarā ar darbinieku skaita vai štata samazināšanu, viņam šo pabalstu izmaksā par to mēnesi, no kura viņš atbrīvots. Ja darbinieks iestājas darbā tai pašā mēnesī, jaunajā darba vietā šo pabalstu par attiecīgo mēnesi neizmaksā.

8. Ja māte, iestājoties darbā, neiesniedz sociālās nodrošināšanas nodaļas izziņu par minētā ikmēneša pabalsta izmaksu pārtraukšanu, šajā gadījumā darba vietā jāpaziņo attiecīgajai sociālās nodrošināšanas nodaļai (pēc mātes pieraksta vietas) par viņas pieņemšanu darbā.

9. Ja bērns saņem pensiju apģādnieka zaudējuma vai invaliditātes gadījumā, tad māte vai persona, kas viņu aizvieto, var izvēlēties, ko saņemt — pabalstu par bērnu (60 vai 75 rubļi) vai piemaksu pie bērna pensijas (66 rubļi).

Ja izvēlas piemaksu pie pensijas, tad to var saņemt tikai tajos gadījumos, kad māte vai persona, kas viņu aizvieto, ir griezušies pēc pieraksta vietas sociālās nodrošināšanas nodaļā ar izziņu no darba vietas, ka darba vietā pabalstu par bērnu nesāņem.

Ja māte vai persona, kas viņu aizvieto, negriežas sociālās nodrošināšanas nodaļā, tad viņa saņem pa-

bალstu par bērnu (60 vai 75 rubļi) un pensiju bez piemaksas.

10. Vienreizējo pabalstu sakarā ar bērna piedzimšanu — 250 rubļu apmērā — piešķir tikai par tiem bērniem, kuri dzimuši ne agrāk kā 1991. gada 1. aprīlī. Šis pabalsts piešķirams, pamatojoties uz civilstāvokļa aktu reģistrācijas iestādes izziņu par bērna piedzimšanu. Pabalstu izmaksā no valsts sociālās apdrošināšanas līdzekļiem mātes darba vietā vai, ja māte nestrādā, tad sociālās nodrošināšanas nodaļā pēc pieraksta vietas.

11. Uzņēmumi un iestādes pabalstus bērniem (60 vai 75 rubļu) aprēķina un izmaksā vienlaicīgi ar kartējamā mēneša darba algas avansa izmaksu (vai stipendiju izmaksas dienas).

12. Pabalstu izmaksai sastāda atsevišķu aprēķinu un izmaksas sarakstu, neiekļaujot šīs summas darba algas aprēķināšanas personiskajā rēķinā.

13. Pamats pabalstu izmaksāšanai bērniem ir uzņēmuma vai iestādes, kurā strādā (mācas) māte (tēvs, aizbildnis), kadru daļas sastādītā izziņa-saraksts.

14. Pabalsta aprēķināšanai un saņemšanai darba vietā vai mācību iestādē tā pieprasītajam uzņēmuma vai iestādes kadru daļā jāiesniedz bērna dzimšanas apliecības noraksts, bet, ja bērns mācās vispārīgizglītojošā skolā, jāuzrāda arī skola apliecība.

15. Dzimšanas apliecības norakstu var apstiprināt darba vietā.

16. Iestādēs, kuras apkalpo centralizētas grāmatvedības, minētos dokumentus iesniedz iestādes vadītājam, savukārt vadītājs šīs ziņas iesniedz centralizētajai grāmatvedībai izziņas-saraksta formā.

17. Izziņa-sarakstā, kas dod tiesības saņemt pabalstu, neiekļauj tos bērnus, kuri mācās arrodvidusskolās, vidējās speciālajās un augstākajās mācību iestādēs, bērnus, kuri atrodas bērnunamā, internātskolā vai citā iestādē, kur viņš saņem bezmaksas uzturu un apģērbu, kā arī tos bērnus, kuri saņem piemaksas pie pensijas.

18. Ja dokumenti bērna pabalsta saņemšanai nav iesniegti savlaicīgi, pabalstu bērniem izmaksā tajā mēnesī, kurā dokumenti iesniegti, kā arī par pagājušo posmu, bet ne vairāk kā par 6 mēnešiem.

19. Par bērniem — vispārīgizglītojošo skolu izlaiduma klašu skolēniem — pabalstu izmaksā līdz skolas beigšanas gada 1. septembrim.

20. Ja dokumenti, kas dod tiesības saņemt pabalstus, nav savlaicīgi iesniegti, kā arī, ja bērns beidz skolu, izziņas-saraksta ailē «Piezīmes» kadru daļas darbinieks ieraksta, no kura mēneša sāktā pa-

bālsta izmaksu vai līdz kuram mēnesim tas ir maksāts.

21. Ikmēneša pabalstus — 124 rubļu apmērā mātēm, kuras kopā bērnu (bērnus) līdz 1,5 gadu vecumam, un 94 rubļu apmērā mātēm, kuras kopā bērnu (bērnus) vecumā no 1,5 gada līdz 3 gadiem, ja bērns neapmeklē pirmsskolas bērnu iestādi, izmaksā darba vietā, bet, ja māte nestrādā, — sociālās nodrošināšanas nodaļā pēc pieraksta vietas, dienas nodaļas studentiem — mācību iestādē, ieskaitot akadēmiskā atvaļinājuma laiku.

Minētos pabalstus piešķir, pamatojoties uz mātes iesniegumu par atvaļinājuma piešķiršanu bērna kopšanai. Iesniegumam pievieno bērna dzimšanas apliecības norakstu, kā arī izrakstu no administrācijas lēmuma par atvaļinājuma piešķiršanu bērna kopšanai vai nepilna darba laika režīma noteikšanu.

22. Mātei, kurai vienlaicīgi ir tiesības saņemt pabalstu bērna kopšanai līdz 1,5 gada un līdz 3 gadu vecumam (piemēram, ir divi bērni: 1 gada un 2,5 gadu vecumā) izmaksā vienu — lielāko — pabalstu.

23. Ja mātei vienlaicīgi ir tiesības uz grūtniecības un dzemdību pabalstu un pabalstu sakarā ar bērna kopšanu, piešķirams viens — pirmais — pabalsts. Pabalstu bērna kopšanai sāk maksāt pēc dzemdību atvaļinājuma izbeigšanas.

24. Ja māte ir atvaļinājuma sakarā ar bērna kopšanu un strādā nepilnu darba laiku, viņai ir tiesības saņemt pabalstu bērna kopšanai un tāda pašā kārtībā kā visiem strādājošajiem, arī noteikto darba algas paaugstinājumu.

25. Ja māte, kurai ir bērns līdz 1,5 gada vecumam, neizmanto bērna kopšanas atvaļinājumu, bet strādā pilnu slodzi, taču ar saīsinātu darbdienu (Latvijas Republikas Darba likuma kodeksa 46. pants), pabalstu bērna kopšanai 124 rubļu apmērā viņai neizmaksā.

26. Uzņēmumi un iestādes pabalstus savu darbinieku bērniem un mātēm bērnu kopšanai izmaksā no līdzekļiem, kuri pārskaitāmi sociālās apdrošināšanas budžetā. Izdevumus atspoguļo sociālā nodokļa aprēķinu un maksājumu norēķinu sarakstā (forma Nr. 4) atsevišķi — pabalstus mātēm un pabalstus bērniem.

27. Pabalstus mātēm un bērniem ar nodokļiem neapiek.

28. Ja bērns neapmeklē pirmsskolas bērnu iestādi, ikmēneša pabalstu 50 rubļu apmērā katram bērnam vecumā no 3 gadiem līdz mācību uzsākšanai skolā, bet ne ilgāk kā līdz 7 gadu vecumam, izmaksā attiecīgi vieteja sociālās nodrošināšanas nodaļā (pēc pieraksta vietas) neatkarīgi no tā, vai māte strādā, mācas vai nestrādā.

Vietejo Tautas deputātu padomju izpildkomitejam piešķirtas tiesības atsevišķos gadījumos atcelt šī pa-

bālsta izmaksu, ja tas netiek izmaksāts, lai nodrošinātu bērna uzturēšanu. Vietejo Tautas deputātu padomju izpildkomitejas nav tiesības šīs pilnvaras nodot citām iestādēm.

29. Vecāki, kuru bērni mācās internātskolā, sanatorijas meža skolā vai citā izglītības iestādē un saņem bezmaksas uzturu un apģērbu (vai tikai uzturu), pabalstu var saņemt tai gadījumā, ja bērni skola, brīvdienās, slimības gadījumā (pamats — ārsta izziņa), kā arī brīvdienās (svētku dienās) atrodas pie vecākiem mājās un mācību (audzināšanas) iestādē neapmeklē.

Pabalsts izmaksājams no sociālās apdrošināšanas līdzekļiem par katru dienu, kuru bērns pavada pie vecākiem. Vienas dienas pabalsta apmēru nosaka, datot valdības noteikto pabalsta apmēru vienam bērnam ar kalendāro dienu skaitu mēnesī. Pabalstu šajā gadījumā izmaksā mātei vai personai, kas viņu aizvieto:

(a) vasaras brīvdienās — darba vietā;

(b) pārējos gadījumos — mācību (audzināšanas) iestādē, kuru bērns apmeklē.

30. Vecākiem, kuru bērni mācās internātskolā, sanatorijas meža skolā vai citā izglītības iestādē un saņem bezmaksas uzturu, bet kuriem nav paredzēts apģērbs, pabalsts tiek maksāts vecāku darba vietā šādos apmēros:

— par bērnu līdz 8 gadu vecumam — 20 rubļi mēnesī;

— par bērnu no 8 līdz 15 gadu vecumam — 25 rubļi mēnesī;

— par skolēnu vecumā virs 15 gadiem — 25 rubļi mēnesī.

Pamats minētā pabalsta saņemšanai ir vecāku iesniegums, kurā ir mācību iestādes apstiprinājums par to, ka apģērbs bērnam skolā netiek piešķirts.

III. PENSIONĀRIEM

1. Nestrādājošiem pensionāriem, kuriem piešķirta pensija saskaņā ar Latvijas Republikas likumu «Par valsts pensijām», Latvijas Republikas Sociālās nodrošināšanas ministrijas valsts skaitļošanas centrs izmaksā piemaksu 66 rubļu apmērā vienlaicīgi ar pensiju par kartējo mēnesi tās izmaksas dienā pēc vispārējiem pensiju izmaksas noteikumiem laika posmā no 1. līdz 26. datumam.

2. Visiem pārējiem pensionāriem (PSRS Bruņoto spēku un citiem) piemaksā tiek izmaksāta pēc PSRS pieņemtajiem lēmumiem un no PSRS līdzekļiem.

3. Nestrādājošiem pensionāriem

piemērojami šīs kārtības 1. daļas noteikumi.

IV. SKOLU UN STUDEJOSAĀ JAUNATNEI

1. Vispārīgizglītojošās skolas skolēniem pienāks ikmēneša pabalsts: līdz 8 gadu vecumam — 60 rubļi, vecākiem par 8 gadiem līdz skolas beigšanai — 75 rubļi. Pabalstu izmaksās noteikumi ir šīs kārtības II. daļā.

2. Augstākā mācību iestāžu studenti un aspiranti, iedzīvo speciālo mācību iestāžu un arrodvidusskolu audzēkņi saņem piemaksu pie stipendijas 61 rubļa apmērā.

3. Vērojamo mācību iestāžu un arrodvidusskolu audzēkņi, kuri neatrodas valsts apģādnī, nesāņem stipendiju un nav saņieguši 18 gadu vecumu, kā arī studenti un audzēkņi, kuri veselības stāvokļa dēļ ir akadēmiskajā atvaļinājumā un nestrādā, saņem pabalstu 60 rubļu apmērā. Minēto pabalstu izmaksā mācību iestādes stipendiju fonda ietvaros.

So pabalstu izmaksā stipendiju izmaksas reizes, pamatojoties uz mācību iestādes vadītāja pavēli. Pabalstu izmaksai sastāda atsevišķu sarakstu.

Pabalsta izmaksu pārtrauc ar dienu, kad audzēknis (students) iegūst tiesības saņemt stipendiju, kad beidzas akadēmiskais atvaļinājums vai audzēknis (students) tiek atskaitīts no mācību iestādes.

Audzēknim sasniedzot 18 gadu vecumu, izmaksā ikmēneša pabalsta daļu — proporcionāli kalendāro dienu skaitam.

4. Studentam, kas saņem stipendiju no uzņēmuma, organizācijas un iestādes, gadījumā, ja tie atsevišķs maksāt piemaksu pie stipendijas, ir tiesības saņemt šo piemaksu savā mācību iestādē, uzrādot dokumentu, kas apliecina, ka minētā piemaksa netiek maksāta.

6. Studenti un audzēkņi pabalstus par bērniem saņem mācību iestādē.

7. Sekmīgie dienas nodaļas studenti un audzēkņi, kuri atrodas atvaļinājumā bērnu kopšanai līdz 3 gadu vecumam un neapmeklē mācības, saņem noteiktos pabalstus par bērnu kopšanu, stipendijas un piemaksu pie tās.

J. ABOLTIŅŠ,

Latvijas Republikas ekonomikas ministrs

E. SILIŅŠ,

Latvijas Republikas finansu ministrs

I. BITE,

Latvijas Republikas sociālās nodrošināšanas ministra vietniece

UZMANĪBU — DIFTERĪTS!

Difterija (difterīts) ir ļoti smaga infekcijas saslimšana, kuras izraisītāja ir difterijas baktērija. Slimība sāk izpausties pakāpeniski, pēc incubācijas perioda, kas parasti ilgst 2—3, retāk — līdz 7 dienām.

Saslimšanas pirmās pazīmes atgādina anginu: sāpes rījot, ķermeņa temperatūras paaugstināšanās.

Difterija var attīstīties ļoti strauji, un, ja medicīniskā palīdzība nāk par vēlu, var izraisīt nosmakšanu un slimnieka nāvi.

Difterijas slimniekus ārstē tikai slimnīcā. Pēc saslimušā hospitalizācijas dzīvokli dezinficē, bet tos cilvēkus, kuri bijuši kontaktā ar saslimušo, medicīnas darbinieki novēro.

Kas jādara, lai aizsargātos no

saslimšanas ar difteriju? Izšķirošais faktors šīs bīstamās slimības profilaksei ir aizsargpotes. Bērni, kuri ir potēti, pat ja saslimst ar difteriju, tas notiek ļoti reti, un slimība rit vieglā formā. Augsti efektīvās aizsargvakcīnas ieviešana organizācijās, kas tajā tiek izstrādāta pretinde difterijas toksīnam, tiem radīta maksimāla imunitāte pret šo slimību.

Sakarā ar to, ka republikā pieaugusi saslimstība ar difteriju, aicinām visus rūpnieciskās strādājošos vecumā no 26 līdz 60 gadiem griezties rūpnieciskās poliklinikas injekcijas kabinetā, lai saņemtu profilaktisko vakcīnu. Potēšanu izdara ar vienreizējās lietošanas šīrcēm.

VAIRA DREIMANE,
ārste terapeite

LIDZJŪTĪBAS

Izsakām dziļu līdzjūtību **Hermīnei Kļiešmetelī**, delu smiltainē pavadot.

4. ceļa 1. maiņas lentu kolektīvs

Sāpju brīdi esam kopā ar **Rasmu Polku**, māmuļu smiltainē aizvadot. Darba koleģi

Izsakām līdzjūtību koleģei **Rasmai Polkai**, māmuļiti pēdēja gaitā pavadot.

Grāmatvežu kolektīvs

Serojam kopā ar **Ulīdu Kļiešmeteli** piederīgajiem, viņu pāragri Zemes mātei atdodot.

Austuves 1. maiņa

Mūsu laikraksta nākamais numurs iznāks 11. jūlijā.

Par izdevumu atbild **L. DREIMANE**

Priekš Jāniša gan ligoju,
Pēc Jāniša neligoju.

Priekš Jāniša ziedi zied,
Pēc Jāniša neziedēja.

ALEKSEJA KOZIŅECA foto